

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

NUTARIMAS

**DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2009 M.
GRUODŽIO 28 D. NUTARIMO NR. O3-260 „DĖL BALANSAVIMO ENERGIJOS KAINOS
REGULIAVIMO TVARKOS APRAŠO“ PAKEITIMO**

2017 m. d. Nr. O3E-
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 1 dalimi, Prekybos elektros energijos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. 1-244 „Dėl Prekybos elektros energija taisyklių patvirtinimo“, 41 punktu bei atsižvelgdama į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) Dujų ir elektros departamento Elektros skyriaus 2017 m. d. pažymą Nr. O5E- „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. gruodžio 28 d. nutarimo Nr. O3-260 „Dėl Balansavimo energijos kainos reguliavimo tvarkos aprašo“ pakeitimo“, Komisija n u t a r i a:

1. Pakeisti Balansavimo energijos kainos reguliavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Komisijos 2009 m. gruodžio 28 d. nutarimu Nr. O3-260 „Dėl Balansavimo energijos kainos reguliavimo tvarkos aprašo“ (toliau – Aprašas), ir išdėstyti jį nauja redakcija (pridedama).

2. Nustatyti, kad Aprašas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

Komisijos pirmininkas

PATVIRTINTA
Valstybinės kainų ir energetikos
kontrolės komisijos
2009 m. gruodžio 28 d. nutarimu Nr. O3-
260
(Valstybinės kainų ir energetikos
kontrolės komisijos
2017 m. d. nutarimo Nr. O3E-
redakcija)

BALANSAVIMO ENERGIJOS KAINOS NUSTATYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Balansavimo energijos kainos nustatymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja kainos, už kurią balansavimo energijos tiekėjas perka arba parduoda balansavimo energiją perdavimo sistemos operatoriui (toliau – balansavimo energijos kaina), nustatymą.
2. Aprašo tikslas – nustatyti skaidrius, objektyvius ir nediskriminuojančius balansavimo energijos kainos nustatymo principus, taikomus visiems rinkos dalyviams.
3. Aprašas taikomas perdavimo sistemos operatoriui (toliau – PSO) ir balansavimo energijos tiekėjams.
4. Apraše nustatyta tvarka netaikoma nustatant balansavimo energijos, kuria PSO prekiauja su kitų, ne Estijos Respublikos, Latvijos Respublikos ir Lietuvos Respublikos (toliau kartu – Baltijos valstybės), valstybių PSO, kainą.
5. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu, Prekybos elektros energijos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. 1-244 „Dėl Prekybos elektros energija taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Prekybos elektros energija taisyklės).
6. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme ir Prekybos elektros energija taisyklėse.

II SKYRIUS BALANSAVIMO ENERGIJOS KAINA

7. PSO, apskaičiuodamas balansavimo energijos kainą, vertina Baltijos valstybių bendrą balanso nuokrypį.
8. Kiekvienos valandos balansavimo energijos kaina yra apskaičiuojama:
 - 8.1. kai Baltijos valstybių elektros energetikos sistemų balanso nuokrypis yra neigiamas bei kai reguliavimo rinkoje buvo perkama reguliavimo energija ir (arba) iš kitų, ne Baltijos valstybių, PSO balansavimo energija – kaip tos valandos reguliavimo rinkos kainos ir balansavimo energijos kainos dedamosios, kuri skirta kompensuoti skirtumą tarp PSO faktinių sąnaudų ir pajamų, susijusių su Baltijos šalių elektros energetikos sistemų balanso valdymu, ir kuri užtikrina, kad PSO pajamos būtų lygios sąnaudoms (toliau – tikslinė komponentė), suma:

$$BK_i = RK_i + TK_n \quad (1)$$

čia:

i – operatyvinė valanda, per kurią buvo perkama ar parduodama reguliavimo ir (ar) balansavimo energija;

BK_i – balansavimo energijos kaina i valandą, Eur/MWh;

RK_i – reguliavimo rinkos kaina i valandą, Eur/MWh, nustatoma vadovaujantis Prekybos elektros energija taisyklių nuostatomis;

n – valandų skaičius per rinkos balanso laikotarpį;

TK_n – rinkos balanso laikotarpiui taikoma tikslinė komponentė, Eur/MWh. Nustatoma tikslinė komponentė yra vienoda visose Baltijos šalyse.

8.2. kai Baltijos valstybių elektros energetikos sistemų balanso nuokrypis yra teigiamas bei kai reguliavimo rinkoje buvo parduodama reguliavimo energija ir (arba) kitų, ne Baltijos valstybių, PSO balansavimo energija – kaip tos valandos reguliavimo rinkos kainos ir tikslinės komponentės skirtumas:

$$BK_i = RK_i - TK_n \quad (2)$$

8.3. kai reguliavimo rinkoje nebuvo parduodama arba perkama reguliavimo energija ir (arba) kitų, ne Baltijos valstybių, PSO – balansavimo energija – kaip tos valandos elektros energijos kaina kitos paros elektros biržoje.

9. Rinkos balanso laikotarpiui taikoma tikslinė komponentė yra apskaičiuojama pagal formulę:

$$TK_n = \frac{\sum_{i=0}^n ((BPk_i + RPK_i) * RK_i + BOK_i) - \sum_{i=0}^n ((BPa_i + RPa_i) * RK_i + BOa_i)}{|\sum_{i=0}^n (BPk_i - BPa_i)|} \quad (3)$$

čia:

BPk_i – Baltijos valstybių PSO iš balansavimo energijos tiekėjų pirktos balansavimo energijos suminis kiekis per i valandą, MWh;

RPk_i – Baltijos valstybių PSO pirktos reguliavimo energijos, skirtos Baltijos šalių elektros energetikos sistemų balansui valdyti, suminis kiekis per i valandą, MWh;

BOK_i – Baltijos valstybių PSO iš kitų, ne Baltijos, valstybių, PSO pirktą balansavimo energiją, skirtą Baltijos šalių elektros energetikos sistemų balansui valdyti, per i valandą, EUR;

BPa_i – Baltijos valstybių PSO balansavimo energijos tiekėjams parduotos balansavimo energijos suminis kiekis per i valandą, MWh;

RPa_i – Baltijos valstybių PSO parduotos reguliavimo energijos, skirtos Baltijos šalių elektros energetikos sistemų balansui valdyti, suminis kiekis per i valandą, MWh;

BOa_i – Baltijos valstybių PSO kitų, ne Baltijos valstybių, PSO parduota balansavimo energija, skirta Baltijos šalių elektros energetikos sistemų balansui valdyti, per i valandą, EUR.

III SKYRIUS ADMINISTRAVIMO MOKESTIS

10. Balansavimo energijos tiekėjai už pirktą ir parduotą balansavimo energiją moka PSO administravimo mokestį, kuris yra skirtas PSO patiriamoms veiklos sąnaudoms, priskiriamoms balansavimo paslaugai, padengti. PSO veiklos sąnaudos priskiriamos balansavimo paslaugai pagal PSO Reguliavimo apskaitos sistemos aprašą, parengtą vadovaujantis Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2014 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. O3-112 „Dėl Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašo patvirtinimo“, nuostatomis.

11. Administravimo mokestis apskaičiuojamas ateinantiems kalendoriniams metams pagal formulę:

$$Adm_t = \frac{BVS_t + BVSk_t}{\sum BPLT} \quad (4)$$

čia:

t – ateinantys kalendoriniai metai;

Adm_t – administravimo mokestis PSO patiriamoms veiklos sąnaudoms, priskiriamoms balansavimo paslaugai padengti, Eur/MWh;

BVS_t – planuojamos ateinančių kalendorinių metų PSO veiklos sąnaudos, priskiriamos balansavimo paslaugai, Eur;

$BVSk_t$ – PSO metinių veiklos sąnaudų, priskirtų balansavimo paslaugai, korekcija, apskaičiuojama kaip skirtumas tarp $t-2$ metais faktinių PSO patirtų veiklos sąnaudų, priskirtų balansavimo paslaugai bei faktinių administravimo mokesčio pajamų, Eur;

BP_{LT} – PSO t metais planuojamas pirkti ir parduoti balansavimo energijos iš balansavimo energijos tiekėjų suminis kiekis per metus, MWh.

12. Metinių veiklos sąnaudų, priskirtų balansavimo paslaugai, korekcija apskaičiuojama pagal formulę:

$$BVSk_t = BVSf_{t-2} - AMPf_{t-2}(5)$$

čia:

$BVSf_{t-2}$ – faktinės praėjusių kalendorinių metų PSO veiklos sąnaudos, priskiriamos balansavimo paslaugai, Eur;

$AMPf_{t-2}$ – faktinės praėjusių kalendorinių metų PSO administravimo mokesčio pajamos, Eur.

13. Pirmais dvejais administravimo mokesčio taikymo metais taikomas administravimo mokestis apskaičiuojamas pagal formulę:

$$Adm_t = \frac{BVSk_t}{\sum BP_{LT}}(6)$$

14. Administravimo mokestis ateinantiems kalendoriniams metams paskelbiamas viešai PSO interneto svetainėje ne vėliau kaip iki einamųjų metų spalio 1 d.

15. Pasibaigus ketvirčiui, per 20 darbo dienų PSO viešai savo interneto svetainėje paskelbia informaciją apie per ketvirtį faktiškai patirtas veiklos sąnaudas, priskirtas balansavimo paslaugai.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Pasibaigus rinkos balanso laikotarpiui, per 5 darbo dienas PSO viešai savo interneto svetainėje paskelbia agreguotą informaciją apie rinkos balanso laikotarpiu patirtus kaštus, susijusius su balansavimo energijos prekyba. PSO savo interneto svetainėje skelbia ne mažiau nei 24 praėjusių rinkos balanso laikotarpių duomenis.

17. PSO ir balansavimo energijos tiekėjai, pažeidę Aprašo nuostatas, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.